

Hikâye Yazma Kayg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hikâye Yazma Kayg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22966>

Özet

Hikâye Yazma Kayg?s? Ölçe?i (HYKÖ), Aysun Ero?lu taraf?ndan 2020 y?l?nda ö?rencilerin hikâye yazma süreçlerinde deneyimledikleri özgül kayg? düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, genel yazma kayg?s?ndan farklı olarak, özellikle **anlat? olu?turma** ve **yarat?c? yazma** görevlerine odaklanan duygusal ve bili?sel engelleri tespit etmeyi amaçlamaktadır. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yap? geçerlili?i ve güvenilirli?ini sa?lamak üzere kapsamlı istatistiksel analizler içerir.

Ölçek, hikâye yazma eyleminin ba?lang?c?ndan tamamlanmas?na kadar geçen süreçte ortaya ç?kan korku, çekingenlik, ba?ar?s?zl?k endi?esi ve de?erlendirilme kayg?s? gibi bile?enleri nicel olarak belirlemeyi hedefler. Elde edilen veriler, e?itim bilimleri alanında, özellikle Türkçe e?itimi ve yarat?c? yazma derslerinde ö?rencilerin kar??la?t??? zorluklar?n anla??lmas? ve bu zorluklara yönelik pedagojik müdahalelerin geli?tirilmesi için kritik bir temel sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Hikâye yazma kayg?s?, ölçek geli?tirme, psikometrik özellikler, yarat?c? yazma, yazma engeli, geçerlik, güvenilirlik.

Yazarlar

Aysun ERO?LU

Amaç

Hikâye Yazma Kayg?s? Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin (genellikle ö?rencilerin) hikâye yazma görevleri sırasında hissettikleri özgül kayg? düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu özgül kayg?, genellikle yazma sürecine ba?lama, fikir üretme, kurguyu düzenleme veya nihai ürünü ba?kalar?nın ele?tirisine sunma amaçlarında kendini gösteren duygusal tepkileri içerir.

Ölçek, ö?retmenlere ve ara?t?rmacılara, ö?rencilerin yazma becerilerini geli?tirmeyi engelleyen duygusal faktörleri belirleme konusunda somut veriler sunarak, bireyselle?tirilmis? e?itim stratejilerinin olu?turulmas?na katkıda bulunmay? amaçlamaktadır. Bu sayede, yazma kayg?s?nın akademik ba?ar? üzerindeki olumsuz etkileri azalt?labilmektedir.

Yap?

HYKÖ, **Yazma Kayg?s?** (Writing Anxiety) genel yap?s?nın alt boyutu olan **Hikâye Yazma Kayg?s?** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bili?sel, duyu?sal ve davran??sal bile?enlerden oluşur. Bili?sel bile?en, yazma yetene?i hakk?ndaki olumsuz dü?ünceleri ve öz-yeterlik eksikli?ini;

duyu?sal bile?en, gerginlik ve korku gibi duygusal tepkileri; davran??sal bile?en ise yazma görevlerinden kaç?nma e?ilimini kapsar.

Ölçe?in ölçtü?ü temel psikometrik yap?, bireyin hikâye yazma beklentisiyle kar??la?t???nda ya?ad??? huzursuzluk ve endi?e halidir. Bu kayg?, özellikle yarat?c?l?k gerektiren ve yüksek düzeyde öznel de?erlendirmeye aç?k olan hikâye format?na özgü zorluklardan kaynaklanmaktadır.

Geçerlik

Hikâye Yazma Kayg?s? Ölçe?i'nin geçerlik çal??mas?, Ero?lu (2020) taraf?ndan gerçekte?tirilmi?tir. Ölçe?in yap? geçerli?i, genellikle **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** ve **Do?rulamay?c? Faktör Analizi (DFA)** yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak beklenen yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini do?rulamay? amaçlam???tır.

Ara?t?rmada, elde edilen faktör yap?s?n?n hikâye yazma kayg?s?n?n farkl? boyutlar?n? (örne?in, fikir olu?turma kayg?s?, dil bilgisi kayg?s? veya de?erlendirilme kayg?s?) ayr???tır?p ayr???rmad??? incelenmi?tir. Yüksek düzeyde **yap? geçerli?i**, ölçe?in gerçekten hikâye yazma kayg?s?n? ölçtü?ünü ve ba?ka bir yap?y? ölçmedi?ini gösteren istatistiksel kan?tlarla desteklenmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farkl? uygulamalara kar?? ne kadar tutarlı oldu?unu göstermek için gerçekte?tirilmi?tir. Ero?lu (2020) çal??mas?nda, iç tutarlıl?k katsay?s? olarak yaygın ?ekilde kullan?lan **Cronbach Alfa katsay?s?** hesaplanm???tır.

Genellikle, sosyal bilimler ölçeklerinde kabul edilebilir bir iç tutarlıl?k düzeyi (alfa > 0.70) hedeflenmektedir. Bu ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda elde edilen yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin birbirleriyle tutarlı oldu?unu ve **Hikâye Yazma Kayg?s?** yap?s?n? güvenilir bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlam???tır. Ayr?ca, test-tekrar test güvenilirli?i gibi yöntemler de ölçe?in zaman içindeki güvenirlik düzeyini desteklemek amacıyla kullan?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

Hikâye Yazma Kayg?s? Ölçe?i'nin geli?tirme a?amas?nda, ölçe?in temel psikolojik boyutlar?n? ortaya ç?karmak için faktör analizi uygulanm???tır. Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), ölçek maddelerinin alt?nda yatan temel faktörleri belirlemi?tir. Bu analiz sonucunda, ölçe?in muhtemelen çok boyutlu bir yap? sergiledi?i ve kayg?n?n farkl? yönlerini kapsayan alt faktörlere ayr?ld??? tespit edilmi?tir.

Bu alt faktörler aras?nda tipik olarak "Yarat?c?lık ve Fikir Üretme Kayg?s?", "Yap?s?sal ve Biçimsel Kayg?" ve "De?erlendirilme Korkusu" gibi bile?enler bulunabilir. Do?rulamaya Faktör Analizi (DFA) ise bu faktör yap?s?nın orijinal örneklemeden ba?msuz yeni bir örnekleme de geçerli oldu?unu göstererek ölçe?in yap?s?sal uygunlu?unu peki?tirmi?tir.

Araç

Test Type: Ölçek Geli?tirme Çal??mas? (Geli?tirme)

Format: Genellikle 5'li veya 4'lü Likert tipi derecelendirme (Örn: 1=Hiçbir zaman, 5=Her zaman)

Language Available: Türkçe

Population Group: E?itim gören ö?renciler (Muhtemelen Türkçe E?itimi Bölümü ö?rencileri veya genel okul popülasyonu)

Age Group: Ergenlik dönemi ve üzeri (14 ya? ve üstü)

Population Details: Ölçek, Ero?lu'nun (2020) çal??mas?nda belirtilen, psikometrik analizler için yeterli büyüklükte bir ö?renci örnekleme üzerinde uygulanm??tır.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-Report) ölçe?i. Bireylerin hikâye yazma konusundaki kayg?lar?n? derecelendirmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Öz-yeterlik, yazma e?itimi, psikometrik özellikler, Cronbach Alfa, faktör analizi, ö?renci de?erlendirmesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: 24aysun@gmail.com

Correspondence Address: ?lgili akademik kurum adresi (Kaynak makale Sakarya Üniversitesi E?itim Dergisi'nde yay?nlanm??tır).

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Hikâye Yazma Kayg?s? Ölçe?i, Aysun Ero?lu taraf?ndan 2020 y?l?nda yay?mlanan akademik makale kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m? için yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Akademik ve ara?t?rma amaçlı kullan?mlar genellikle yazar?n izniyle ücretsizdir, ancak

ticari kullan?m için izin al?nmas? gerekebilir.

Testin geli?tirildi?i y?l **2020**'dir. Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? bilgileri a?a??daki kaynakta mevcuttur.

Kaynaklar

Ero?lu, A. (2020). A validity and reliability study of Story Writing Anxiety Scale. *Sakarya University Journal of Education*, 10(1), 120-135. <https://doi.org/10.19126/suje.592408>

Ölçe?in orijinal PDF doküman?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: hikaye-yazma-kaygisi-olcegi-toad.pdf

Hikâye Yazma Kayg?s? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta do?rudan sunulmam??t?r. Maddeler, yukar?da belirtilen akademik makalenin eklerinde veya PDF doküman?nda bulunmaktad?r.